

Årsplan: Samfunnsfag

10. Trinn

,

Skuleår: 2025/2026

Tidsrom	Tema	Kompetansemål	Kjelde	Vegen til mål	Vurdering for læring i forhold til kompetansemåla
				Korleis arbeida for å nå målet. -CL strukturar som kan brukast. -Lesestrategiar.	Eleven skal: -Forstå kva dei skal læra og kva som er venta av dei -få tilbakemeldingar om arbeidet -få råd om korleis bli betre -vurdera eige arbeid
34-39	Demokrati og medborgerskap	Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.	Valg 8/9-2025 - Det politiske systemet i Norge Velferdsstaten i eit historisk perspektiv 200 års markering for utvandringa til Amerika (Restauration reiste frå Stavanger 4. juli 1825, med 52 personar).	Besøk i vallokalet Mogleg å få til eit eksternt foredrag i tilknytning til jubileet?	

		bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer	• Jobbe med utvandringa fra Jæren/Time kommune? • Repetisjon frå aunivers, 8.trinn • NRK Skole, NRK TV, NRK Radio	Individuelt arbeid, gruppearbeid, podcast, film mm.	
40-46 (hausteferier i veke 41)	Identitetsutvikling og fellesskap: Kriminalitet og mangfold. (folkehelse og livsmestring)	Beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt. Reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfold.	• Arena ○ 1. Kriminalitet (ca 3 veker) ○ 2. Mangfold (ca 3 veker) Andre kjelder: • Podcast: Straffesak på 1-2-3 - Burde vært pensum - NRK Radio (Anny har oppgaver til denne) • Trailermannen på NRK?	Individuelt arbeid, gruppearbeid, podcast, film mm.	Vurdering: Fokus på elevmedvirkning. Valfritt om de ynskjer skriftleg eller munnleg vurdering? Faglærer vurderer kva som er best for sin klasse.

		Utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over korleis digital deltaking og samhandling påverkar forma på og innhaldet i samfunnsdebatten	• Leo og de farlige på NRK • Undervisningsopplegg: Rasisme og diskriminering Amnesty Internat... • Dagsaktuelle nyheiter (Har vore mykje snakk om aukande ungdomskriminalitet det siste året).		Lurt med noko rundt haustferien.
47-4	Ei berekraftig verd (tverrfagleg naturfag, samf., norsk, ma, krle, k&h)	Samanlikne korleis politiske, geografiske og historiske forhold påverkar levkår, busetjingsmønster og demografi i forskjellige delar av verda i dag Utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur Beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og tiltak for meir berekraftige samfunn.	• Arena kap. ○ 7. Demografi og befolkning ○ 8. Berekraftig ressursbruk ○ 9. Klima Andre kjelder: • Dagsaktuelle nyheiter • SSB.no • NDLA • NRK Skole, NRK TV, NRK Radio	Individuelt arbeid, gruppearbeid, podcast, film mm. Hei Verden - Peru i veke 47	Vurdering: Fokus på elevmedvirkning. Valfritt om de ynskjer skriftleg eller munnleg vurdering? Faglærer vurderer kva som er best for sin klasse.

5-20 Vinterferie uke 10 Påskeferie uke 14	Demokrati og deltaking	Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over korleis ekstreme haldningar og ekstreme handlingar kan førebyggjast. Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst. Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikter og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane. Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for	• Arena kap. ○ 5. Den kalde krigen uke 5-8 ○ 6. Midtøsten uke 11-12 ○ 3. Folkemord og terrorisme uke 13-16 ○ 4. Utøya (gjort i KRLE?) ○ Historiekapitla frå Arena 9 ○ Velferdsstaten (fra 1945 til i dag) uke 17- ○ Likestilling Andre kjelder: • Dagsaktuelle nyheiter • 22. juli senteret • Brennpunkt 22 juli (nrk TV) • NDLA • NRK skole • Konsperasjonsteoriar: https://tenk.faktisk.no/elevopplegg/konsekvenser-av-konspirasjoner	Individuelt arbeid, gruppearbeid, podcast, film mm.	Vurdering: Fokus på elevmedvirkning. Valfritt om de ynskjer skriftleg eller munnleg vurdering? Faglærer vurderer kva som er best for sin klasse.
--	-------------------------------	--	---	--	---

		endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.	• Undervisningsopplegg: Rasisme og diskriminering Amnesty International Norge		
21-25	Folkehelse og Livsmestring Repetisjon + klargjere for eksamen	vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over korleis digital deltaking og samhandling påverkar forma på og innhaldet i samfunnsdebatten	• Perioden tar føre seg dagsaktuelle emne, til dømes konflikhtar og ting frå nyheitsbilete. Fokus på kritisk tenking. • Burde vært pensum: Algoritmer er ingen spøk	Individuelt arbeid, gruppearbeid, podcast, film mm.	Vurdering: Munnleg fagsamtale